

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Csapliczky Tamás ügyvéd (7621 Pécs, Jókai Mór utca 13.) által képviselt **I.rendű felperes neve** (I.rendű felperes címe) I. rendű és **II.rendű felperes neve** (ugyanottani lakos) II. rendű felpereseknek - a dr. Hadházi Éva ügyvéd (7624 Pécs, Ferencesek utcája 52.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2007. október 29. napján kelt 11.P.20.238/2007/14. számú ítélete ellen az alperes által 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja és az alperest terhelő I. rendű felperesnek fizetendő, nem vagyoni kártérítés összegét 2.000.000 (kettőmillió) forintra, a II. rendű felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét pedig 1.000.000 (egymillió) forintra, illetőleg ezen tőkeösszegek után járó késedelmi kamatokra leszállítja.

Az alperes által az államnak fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 180.000 (egyszáznyolcvanezer) forintra, az I. rendű felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 135.690 (egyszázharmincötezer-hatszázkilencven) forintra, a II. rendű felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét pedig 70.460 (hetvenezer-négyszázhatvan) forintra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 180.000 (egyszáznyolcvanezer) forint le nem fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 60.000 (hatvenezer) forint, a II. rendű felperesnek pedig 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperesek házastársak, akiknek 1986-ban született közös gyermeke, néhai xy 2006. május 4. napján Szlovákiában a xy által vezetett XXX-000 forgalmi rendszámú személygépkocsi utasaként közlekedési balesetet szenvedett, amelynek folytán 2006. május 5. napján életét veszítette. A balesetért xy járművezető volt a felelős, aki az alperesnél rendelkezett kötelező gépjármű felelősségbiztosítással. Az I. rendű felperesnek korábbi házasságából egy fiú és egy leánygyermeke született, akik közül leánygyermekét 1972-ben, nyolc éves korában, szintén közlekedési balesetben veszítette el, majd 1976-ban korábbi házastársától elvált. A II. rendű felperesnek néhai xy az egyetlen gyermeke volt. Gyermeük elvesztése következtében mindkét felperest pszichés károsodások érték, mindkét felperes gyászreakciója elhúzódó és patológiás. Amennyiben pszichés állapotuk nem javul, a továbbiakban esetleges együttes terápia szükséges, amelynek eredményeként a későbbiekben az aktuálisan közepesen súlyos pszichés károsodás mértéke legfeljebb enyhe szintűre redukálható. Velük együtt élő nagykorú gyermekük elvesztésével sérült a felperesek ép családban éléshez való személyiségi joga is, gyermekükben támaszukat, segítségüket is elvesztették idős korukra.

Az alperes a felperesi igénybejelentés nyomán az I. rendű felperes részére 2.000.000, a II. rendű felperes részére 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést peren kívül megfizetett, továbbá a vagyoni kártérítési igényeiket is kielégítette.

A felperesek keresetükben az I. rendű felperes tekintetében a peren kívül fizetett kártérítésen kívül további 4.000.000, a II. rendű felperes vonatkozásában további 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és járulékal megfizetéseire kérték az alperes kötelezését.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetnek teljes egészében helyt adott és marasztalta az alperest az elsőfokú perköltség viselésében is. A kártérítés összegszerűségének meghatározásakor - egyebek mellett - az elsőfokú eljárás során beszerzett igazságügyi pszichológus szakértői véleményben rögzített pszichés károsodásokat vette figyelembe. Mindkét felperes esetében megállapította, hogy az Alkotmány 15.§-ában védett családhoz, továbbá a Ptk.76.§-ában védett egészséghez való joguk sérült.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és az I. rendű felperes tekintetében a marasztalás összegének 1.000.000 forintra történő leszállítása, a II. rendű felperes keresetének teljes elutasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a hasonló ügyekben az összegszerűség körében kialakult bírói gyakorlatot kellő súllyal nem vette figyelembe, ezért álláspontja szerint a felperesek részére - a peren kívül megtérített nem vagyoni kártérítési összegeket is figyelembe véve - megállapított személyenként 6-6.000.000 forintos nem vagyoni kártérítés messze eltúlzott.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés részben, az alábbiak szerint alapos:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy néhai xy a baleset idején másodéves egyetemi hallgató volt, az I. és II. rendű felperessel egy háztartásban élt. Néhai xy szüleinek 40. életéve betöltését követően - tehát relatíve későn - született, amelynek folytán a baleset idejére szülei idősebb korúak voltak, az I. rendű felperes rossz egészségi állapotára is tekintettel fokozottabban rá voltak utalva gyermekük segítségére. Tőle várták idős korukra a segítséget és a támaszt, amelyet a gyermeküket ért tragédia lehetetlenné tett.

Az így kiegészített tényállás alapján is úgy ítélte meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság túlzott mértékben határozta meg a felpereseknek okozott nem vagyoni hátrányok pénzbeli csökkentésére alkalmas összeget.

A nem vagyoni kárpótlásnak a rendeltetése, hogy a károsultat az életvitelének az életviszonyai kényszerű megváltoztatása miatt kialakult körülményekhez igazodó kialakításában segítse, a nem vagyoni hátrányból eredő nehézségek leküzdését biztosítsa, illetőleg más lehetőségek kimerítésével enyhítse azokat a hátrányokat, amelyek a nem vagyoni károkozás folytán a károsultat érték.

Amint erre az Alkotmánybíróság a 34/1992. (VI.1.) AB határozatában rámutatott, a nem vagyoni károk nem mérhetőek vagyoni mércével, a polgári jogi védelem módja - a kártérítés - a sérelemhez képest valójában inadekvát, a kártérítési összeg meghatározásánál a bíróságok józanságának, mértéktartásának és elhivatottságának van szerepe.

A bíróságnak tehát a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásánál arra kell törekednie, hogy a károkozás idején fennálló értékviszonyoknak megfelelő, olyan mértékű pénzbeli ellentételezést állapítson meg, amely alkalmas a károsultak által elszenvedett károsodás megközelítő kompenzálására.

Helyesen vette figyelembe az elsőfokú bíróság az összecszerűség megállapítása körében a perben kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleményében írt, az I. és II. rendű felpereseket ért pszichés károsodásokat. Mindemellett azonban a nem vagyoni kártérítések összecszerűségének meghatározása során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a hasonló tragikus kimenetelű balesetekkel összefüggésben indult kártérítési ügyekben az összecszerűség körében kialakult bírói gyakorlatra is. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ezt a kialakult bírói gyakorlatot a perbeli esetben kellő súllyal nem értékelte. E gyakorlatnak és a károkozás idején fennállott értékviszonyoknak a figyelembe vételével a másodfokú bíróság az alperes fellebbezését részben megalapozottnak találta, ezért mindkét felperes vonatkozásában 4.000.000 forintban határozta meg azt az összeget, amely a felpereseket ért nem vagyoni hátrány hozzávetőleges kompenzálásához elegendő.

Az alperes által a felperesek részére peren kívül megfizetett 2.000.000, illetve 3.000.000 forintos összegnek a fentiek szerint megállapított nem vagyoni kártérítésbe történő beszámítását követően ezért a másodfokú bíróság a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával az I. rendű felperest megillető nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét 2.000.000, a II. rendű felperest megillető nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét pedig 1.000.000 forintra szállította le azzal, hogy a késedelmi kamat fizetésének kötelezettsége ezekhez az összegekhez kapcsolódik.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek által előterjesztett kártérítési összegek nem voltak nyilvánvalóan eltúlzottak, ezért a perköltség viselés körében a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján a marasztalási összegnek megfelelő perköltség viselésre kötelezte az alperest, és az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség összegét ennek megfelelően szállította le.

A fellebbezés részbeni sikertelenségére tekintettel ugyancsak a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a tárgyi költségmentesség folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték, és a marasztalási összeg, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) és (5) bekezdése alapján megállapított mértékű másodfokú perköltség viselésére az alperest.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp.256/A. §-ának (1) bekezdés f) pontja és (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

P é c s , 2008. február 15.

Dr. Veszely József s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteri Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró